

158 . Olteni | Comuna: Bodoc | Județ: Covasna | Punct: Cariera de nisip (Tag) | Anul: 2004

Anul: 2004

Cod RAN: 63919.03

Perioade: Preistorie, Protoistorie, Evul Mediu

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Epoca bronzului, La Tène, Epoca medievală timpurie

Categorii sit: Domestic

Autori: István Asztalos, Dan Lucian Buzea, Valerii Kavruk

Instituții: Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni, Sfântu Gheorghe, Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni, Sfântu Gheorghe, Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni, Sfântu Gheorghe

Raport

Situl se află la marginea de S a satului Olteni, în punctul Tag, pe un platou înalt din dreapta Oltului. Suprafața sitului este de cca. 20.000 m². Stratul de cultură este extrem de sărac. Solul steril apare la de -0,4/-0,6 m. Prin săpături arheologice au fost identificate urme de locuire din neolitic (Boian, Precucuteni), eneolitic (Cucuteni-Ariuşd), epoca bronzului (Noua), Latene dacic (sec. IV-III a. Chr.) și sec. IV (cultura Sântana de Mureş-Cerneahov). Cercetările arheologice preventive au fost începute în acest sit în 2001 și de atunci s-au desfășurat în fiecare an.

În anul 2004 cercetările au început la 01.03 și se află în curs de desfășurare și în prezent (noiembrie 2004). Cercetările au ca scop eliberarea terenului de sarcină arheologică, în zona extinderii carierei de nisip, de către firma S.A. Domarkt S.R.L. Braşov.

În cursul anului 2004 a fost cercetată o suprafață de cca. 7.000 m²., întreaga suprafață cercetată în așezarea fiind de cca. 10.000 m². Au fost cercetate 273 complexe arheologice, din care: 260 gropi menajere (Gr.), 6 locuințe (Loc.) și 7 complexe (Cmp.), ultimele reprezentând construcții de suprafață sau ușor adâncite, cu destinații incerte.

Perioadei eneolitice (culturii Cucuteni-Ariuşd) îi aparține un singur complex - Gr. 211. Groapa avea gura ovală, pereții vericali și fundul drept. Umplutura era formată din pământ maroniu tasat în amestec cu fragmente ceramice de factură eneolitică.

Complexele atribuite culturii Noua includ 117 gropi menajere. Acestea au fost surprinse la nivelul solului steril marcat de argilă galbenă. De cele mai multe ori gropile au forma de clopot. În partea lor superioară, până la adâncimea de -0,2 -0,3 m, gropile de obicei au umplutura, ce conține pământ negru tasat pigmentat cu resturi de lemn și lut ars; mai jos umplutura este de nuanță galben-maronie, afânată, în amestec cu ceramică, fragmente de lipitură, oase de animale, piese din piatră, bronz sau os.

Complexele din Latene-ul dacic includ 3 gropi menajere: Gr. 137, Gr. 288 și Gr. 300. Ele au gura circulară sau ovală, pereții vericali și fundul drept. Umplutura constă din pământ negru-maroniu, amestecat cu resturi de lemn carbonizat și lipitură arsă și fragmente ceramice caracteristice pentru sec. III a. Chr.

Complexele din sec. IV, cultura Sântana de Mureş – Cerneahov includ: 1 complex cu cuptoare (Cmp. 5), 6 locuințe adâncite și 45 gropi menajere.

Locuințele cercetate sunt adâncite, de la -0,3 până la -1 m de la nivelul solului steril. Unele dintre ele au formă rectangulară cu colțuri rotunjite (Loc. 3, 4, 6, 7), în timp ce altele (Loc. 8) sunt de formă ovală. Gropile locuințelor au pereții verticali și fundul drept. Umplutura constă din pământ negru, tasat, amestecat cu resturi de lipitură arsă și lemn carbonizat, în amestec cu numeroase fragmente ceramice și oase de animale. În locuințe au fost găsite instalații de încălzire: vetre circulare de foc sau cuptoare- pietrar. Atât în interiorul cât și în exteriorul locuințelor au fost cercetate gropi de stâlp.

Gropile menajere din sec. IV în cele mai multe cazuri au gura circulară, mai rar ovală, pereții sunt verticali sau arcuiți, uneori sunt cu trepte. Fundul gropilor este sferic sau drept. Gropile sunt adâncite între -0,3 –2,6 m, în solul steril. În general sunt mai adânci decât cele din epoca bronzului. Umplutura gropilor este formată din pământ negru, rareori brun, de cele mai multe ori tasat. Umplutura gropilor conține resturi de lemn și lut ars. Inventarul predominant al gropilor include ceramică, atât modelată cu mâna cât și cea lucrată la roată. S-au mai găsit în gropi râșnițe, gresii, piese din os, sticlă, fier, precum și oase de animale.

Cmp. 5 include trei cuptoare, în fața cărora se aflau gropi puțin adâncite cu cenușă. Cmp. 5 acoperea suprafața de 4,1 x 2,1 m. Cuptoarele erau de forma ovală cu diametrul cuprins între 0,85–1,1 m. Vetrele cuptoarelor făceau corp comun cu bolțile sferice. Doar într-un singur caz bolta prăbușită s-a păstrat, în celelalte cazuri bolțile au fost distruse. Grosimea vetrelor amenajate direct pe solul steril varia între 0,04 și 0,06 m, iar cea a boltei păstrate era de 0,02 m. În gropile aflate în fața cuptoarelor și umplute cu cenușă au fost găsite fragmente ceramice provenind de la vasele lucrate la roată.

Complexele a căror încadrare cronologică nu a fost determinată cuprind 4 complexe de suprafață, precum și 96 gropi menajere.

Cmp. 1 era o construcție de suprafață, de formă ovală cu dimensiunile de 5,2 x 3,4 m, marcată de aglomerările de lipitură. În partea nord-vestică acest complex suprapunea o groapă menajeră aparținând culturii Noua (Gr. 236). În jurul complexului au fost surprinse și 7 gropi de stâlp. În partea nord-estică, se afla o vatră distrusă din care s-au păstrat doar câteva fragmente de lipitură. Complexul a fost adâncit până la -0,2 m de la nivelul solului steril. Inventarul constă în fragmente ceramice atipice.

Cmp. 2 este reprezentat de o groapă de formă neregulată cu dimensiunea de 4,2 x 2,1 m, adâncit până la -0,8 m în solul steril. În interiorul acestui complex au fost descoperite două gropi menajere și o groapă de stâlp. Umplutura complexului consta din pământ maroniu nisipos, afânat, în amestec cu fragmente de lipitură și lemn carbonizat. De aici au fost recoltate bucăți mari de lipitură cu urme de fier topit, precum și material ceramic.

Cmp. 3 reprezenta urme ale unei amenajări de suprafață de formă ovală (0,7 x 0,5 m) adâncite până la 15 cm în solul steril. Umplutura complexului a fost formată dintr-o aglomerare de pietre plate și fragmente ceramice depuse în pământ negru afânat.

Cmp. 6 a fost delimitat printr-o pată de pământ galbenă cu pete negre, de formă ovală cu dimensiunile de 3,8 x 2, 4 m. În cuprinsul lui au fost cercetate două gropi.

Gropile menajere a căror atribuire încă nu a putut fi stabilită includ atât cele în care a fost descoperit material arheologic atipic cât și cele fără inventar.

Analiza mai amănunțită a materialului descoperit va aduce probabil elemente care să permită precizările privind încadrarea lor corectă.

Cercetările de teren sunt în curs de desfășurare și probabil vor fi continuate în anul viitor.

Informații suplimentare online

[Raportul 3183 din cronica.cimec.ro](http://raportul3183.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.mapserver.cimec.ro)